

ДІЯЛЬНІСТЬ ТЕОДОРА МАЦЬКІВА В УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКІЙ АСОЦІАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСОРІВ

Ющук Тетяна Федорівна

аспірантка кафедри історії ім. проф. М. П. Ковальського,
Національний університет «Острозька академія», м. Острог

e-mail: tetiana.yushchuk@oa.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0006-4654-9228>

Анотація. У статті висвітлено діяльність знаного історика українського походження Теодора Мацьківа, який працював поза межами України та був активним членом громадських наукових організацій. Визначено його особистий внесок у становлення та розвиток Українсько-американської Асоціації українських професорів та участь у реалізації її завдань та проєктів. Під час життя і праці в США Т. Мацьків брав участь в обговоренні питань, пов'язаних із створенням Асоціації, активно долучався до її ініціатив, зокрема, входив до редакційної колегії з перекладу «Історії України-Руси» М. Грушевського англійською мовою, брав безпосередню участь у підготовці видання. Вчений намагався по мірі можливостей долучатися до інших заходів організації. Він завжди активно співпрацював з представниками УААУП задля реалізації завдань, які передбачають дослідження, а також поширення знань про історію України за кордоном.

Ключові слова: Теодор Мацьків, Асоціація, конференція, журнал, УААУП.

Постановка проблеми. Дослідження діяльності українських істориків за кордоном є важливою складовою української історіографії. Для реалізації наукових завдань дослідники об'єднувались у наукові та професійні організації (установи), серед яких – Українська вільна академія наук (УВАН), Наукове товариство імені Шевченка (НТШ), Українське історичне товариство (УІТ) та ін. Помітне місце серед них займає Українсько-американська Асоціація українських професорів (Ukrainian American Association of University Professors, далі – УААУП), створена 2 вересня 1961 р. у м. Пармі (штат Огайо, США). Серед її засновників та активних членів були викладачі українського походження, які працювали в американських університетах: Мирослав Мельник, Любомир Винар, Михайло Пап, Ася Гумецька, Ігор Каменецький та ін.

Для розуміння низки аспектів у діяльності громадських наукових організацій в діаспорі велике значення має вивчення внеску в цей процес окремих вчених. В УААУП серед таких вчених був Теодор Мацьків, який у 1961 р. став одним із членів-засновників Асоціації, брав участь в обговоренні її назви [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 2, арк. 1] і в майбутньому долучався до її проєктів.

Мета. є аналіз діяльності Т. Мацьківа під час творення та функціонування УААУП.

Історіографічний огляд. Сьогодні відсутні публікації, які могли б дати повну характеристику діяльності вченого в УААУП, хоча окремі елементи життєвого шляху і творчості Т. Мацьківа знайшли відображення у спеціальних

дослідженнях А. Атаманенко, Ю. Мицика, Я. Калакури, Ф. Погребенника, Ф. Шевченка, Г. Швидько та ін. [Атаманенко, 2013; Атаманенко, Мицик, 2012; Калакура, 1999; Погребник, 1995; Шевченко, 1988; Швидько, 1995]. Згадки про праці Т. Мацьківа зустрічаємо і в узагальнюючих дослідженнях, присвячених аналізу доробку діаспорних істориків. Зокрема, про його діяльність в УААУП знаходимо інформацію в монографії А. Атаманенко [Атаманенко, 2010] та дослідженнях М. Цінової [Цінова, 2010, с. 201], Л. Винара та А. Гумецької [Винар, Гумецька, 2008, с. 12-13] та ін. Проте цілісне дослідження, на жаль, відсутнє, що і обумовило потребу у висвітленні діяльності історика як члена УААУП.

Виклад основного матеріалу. УААУП – це професійна організація, яка об'єднувала викладачів українського походження в університетах у США і проводила заходи для приєднання професорів з Канади. Її основними завданнями були допомога своїм членам у професійних і наукових справах та співпраця з усіма організаціями, що цікавляться науковими дослідженнями проблем Східної Європи, розбудова та розвиток Наукового Фонду [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 9, арк. 2].

УААУП була створена з ініціативи українських учених та громадських діячів, зокрема, М. Мельника, М. Папа та Л. Винара 2 вересня 1961 р. в м. Парма (штат Огайо, США), а припинила діяльність 2013 р. Офіційно була зареєстрована в США як неприбуткова організація і фінансувалася із членських внесків та пожертв. Діяла на основі статуту, прийнятого 1961 р. та осучасненого в 2000 р., а від 1991 р. співпрацювала з науковими установами та університетами в Україні [Винар, Гумецька, 2008, с. 13].

Головними завданнями Асоціації були сприяння науковим дослідженням з історії, культури, економіки, мистецтва і політики України, ознайомлення з ними читачів, допомога з публікацією і перекладом на іноземні (перш за все англійську) мови; допомога українцям в їхній науковій діяльності та пошуку праці в західних університетах; сприяння започаткуванню українознавчих дисциплін у західних університетах, у тому числі в Українському вільному університеті (УВУ) в Мюнхені (Німеччина); фінансова підтримка наукових досліджень членів Асоціації, тематично пов'язаних з Україною; популяризація українського питання від університетського до урядового рівнів (останнє включало офіційні звернення представників УААУП до урядів, президентів держав, вищих керівників Церкви щодо актуальних для України проблем, допомоги дисидентам, боротьби проти русифікації України, фальсифікації її історії тощо) [Винар, Гумецька, 2008, с. 13].

Згідно зі статутом організацію очолював президент, який разом із трьома віце-президентами, виконавчим секретарем–скарбником та 7 членами входив до Виконавчої ради Асоціації [Статут УААУП, 2008, с. 108]. Вищим органом управління організації були Загальні збори, які відбувалися раз на два роки. Фінансово-видавничою діяльністю опікувався Науковий фонд Асоціації, незмінним головою якого був М. Мельник [Протокол Загальних Зборів УААУП (1962), 2008, с. 114]. У різні роки Асоціація налічувала від 60 до 80 членів, а згодом і 300 [Цінова, 2011, с. 201].

Президентами УААУП в різні роки обирались М. Мельник (1961 – 1963 рр.), М. Пап (1964 – 1966 рр., 1977 – 1979 рр., 1985 – 1992 рр.), П. Стерчо (1966 – 1971 рр.), Ю. Фединський (1971 – 1973 рр.), М. Степаненко (1973 – 1977 рр.),

І. Каменецький (1979 – 1981 рр., 1993 – 1997 рр.), Л. Винар (1981 – 1984 рр., 2006 – 2013 рр.), О. Сидоренко (1997 – 1998 рр.), А. Гумецька (1999 – 2006 рр.) [Винар, Гумецька, 2008, с. 31-32].

Відповідно до міркувань Л. Винара та А. Гумецької можна виділити чотири умовних етапи-періоди в розвитку Асоціації [Винар, Гумецька, 2008, с. 13]. Перший (1959 р. – до вересня 1961 р.) – час, коли українські викладачі американських університетів і коледжів обговорювали питання створення професійної установи. Ініціативною групою, до якої входили М. Мельник, Л. Винар, М. Пап, було укладено орієнтовний варіант статуту, підготовлено та проведено засновуючі збори професорів, на яких створено Асоціацію [Винар, Гумецька, 2008, с. 31].

Другий (організаційний) період (1962 – 1975 рр.) можна охарактеризувати як час доповнення статуту і поширення членства на українських професорів у Канаді, період початку і розбудови Наукового Фонду Асоціації (далі – НФА), який був призначений для видання на іноземних мовах українознавчих досліджень [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 3, арк. 31]. На засіданні Управи 12 березня 1966 р. Т. Мацьків був обраний членом Виборчої Комісії Асоціації [Звернення, Філадельфія, 17 березня 1966, 2008, с. 134]. А 25 січня 1969 р. у листі-бланку до кандидатів на членство в УААУП на наступні два роки Виборчої Комісії був згаданий як вільний член Управи [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 3, арк. 1]. 11 грудня 1971 р. в м. Огайо (штат Огайо, США) відбулися збори з метою заснування першого Осередку УААУП, де коротке слово про спрямування Відділу сказав заступник голови Головної Управи Асоціації Л. Винар. Серед присутніх був і Т. Мацьків, який поділився своїми спостереженнями про розвиток українознавчих студій в Америці та співпрацю Асоціації з УІТ [Асоціація Українських Університетських Професорів організовує клітину в Огайо, 1971, с. 3].

У 1967 – 1968 рр. колектив УААУП зацікавився справою англomовного видання «Історії України-Руси». Була створена редакційна колегія для перекладу праці М. Грушевського, до складу якої увійшов також Т. Мацьків. Проте з об'єктивних причин проєкт не вдалося реалізувати. Це було пов'язано з великим обсягом пов'язаних із ним завдань, на які не вистачило ні сил, ні фінансів [Атаманенко, 2010, с. 518].

Фінансовою основою діяльності УААУП був Науковий фонд Асоціації (НФА), який формувався лише на основі грошових пожертв поодиноких людей і організацій. На основі опрацювання архівних документів УААУП можна стверджувати, що Т. Мацьків завжди своєчасно, а інколи навіть наперед оплачував членські внески [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 7, арк. 1]. Частина внесків була інвестована Асоціацією у цінні папери, а друга частина використовувалася на поточні потреби. Якщо ж вдавалося назбирати більшу суму грошей з вкладень, то матеріальні надлишки надавалися відомим фахівцям для публікації праць [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 9, арк. 1]. Розвитку Асоціації сприяло її фінансування в поєднанні з планом діяльності УІТ [Перша клітина Української Асоціації університетських професорів в Огайо, 1972, с. 6]. А також в Асоціації збільшилась кількість членів, було закладено співпрацю та збільшено кількість зв'язків із науковими та професійними установами [Винар, Гумецька, 2008, с. 13].

Третій (головний) період розбудови УААУП пов'язують із 1976 – 2007 рр. В цей час відбулась легалізація Асоціації у штаті Мічиган, було розпочато близьку

співпрацю з УВУ в Мюнхені (в рамках так званого Мюнхенського проєкту), проведено низку конференцій, розпочато видавничу діяльність, розширено НФА, започатковано співпрацю з різними університетами та науковими установами в Україні.

Розпочатий у 1975 р. Мюнхенський проєкт мав на меті ознайомити студентів з міжнародною спадщиною та процесами модернізації націй у СРСР, Східній Європі, на Середньому Сході та їхньою взаємодією із рештою країн світу. Одним із завдань програми було надання освітянам «ідентифікаційного коду та методологічних пропозицій» щодо оновлення їхніх курсів або внесення інших коригувань навчальних програм відповідно до міжнародного розуміння тогочасних глобальних проблем [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 14, арк. 2].

Спонсором програми виступав Центральний Мічиганський університет разом з УВУ в Мюнхені [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 14, арк. 3]. Програма була відкрита для студентів акредитованих американських та іноземних університетів. Під час впровадження Мюнхенського проєкту в життя було використано інноваційний та міждисциплінарний підходи, діяльність було зосереджено на питаннях модернізації та розвитку. Програма проводилася у формі лекцій, дискусій, семінарів, екскурсій тощо. Були проведені ознайомчі екскурсії до країн Східної та Західної Європи, а також візити до штаб-квартири Європейського Союзу в Брюсселі [АУІТ, (архів Т. Мацьківа), к. 7, п. 14, арк. 2].

Асоціація та її члени від 1982 р. до 2006 р. підтримували проведення Міжнародних українознавчих конференцій в Іллінойському університеті в Урбана-Шампейн, а також міжнародних конгресів істориків в Україні (2000 – 2006 рр.) [Винар, Гумецька, 2008, с. 13].

УААУП не раз виступала організатором і спонсором конференцій з україністики та проблем, пов'язаних з історією, культурою, політикою, економікою Східної Європи в США, Канаді, від 1991 – в Україні. Двічі була одним зі спонсорів конгресів Міжнародної Асоціації українців (Одеса, 1999 р.; Чернівці, 2002 р.), третього Міжнародного конгресу українських істориків (Луцьк, 2006 р.), постійно підтримувала діаспорознавчі міжнародні наукові конференції Інституту досліджень української діаспори Національного університету «Острозька академія» [Атаманенко, 2019, с. 796-797]. Як один з провідних членів Асоціації Т. Мацьків мав честь виголосити доповідь на Науковому Ювілейному Конгресі НТШ для відзначення 60-річчя проголошення Української Державності та 30-ліття НТШ в США, яка проходила водночас із Третім Світовим Конгресом Вільних Українців (СКВУ) в Нью-Йорку, про що поінформував членів Асоціації [Професорські вісті (1978), 2008, с. 293].

Четвертий (завершальний) період (2008 – 2013 рр.) діяльності припав на друге президентство Л. Винара. У зв'язку із проблемою долучення нових членів у 2013 р. було прийнято рішення про завершення діяльності УААУП.

Діяльність Асоціації відобразилась на сторінках періодичних видань «Професорські вісті» (1971 – 1981 рр., 2006 р.) та «Бюлетень УААУП» (1995 – 2002 рр.). Бюлетень «Професорські вісті» було започатковано з 1971 р. Редакторами видання у різний час були С. Горак, М. Степаненко, Б. Лончина, П. Стерчо. У «Професорських вістях» публікувалися відомості про наукову роботу членів Асоціації, звіти загальних зборів, офіційні повідомлення тощо. «Бюлетень УААУП»

виходив двома мовами (українською та англійською) з нерегулярною періодичністю, редакторами були М. Мельник та А. Гумецька [Атаманенко, Хеленюк, 2019, с. 796]. Про діяльність Т. Мацьківа, на жаль, не часто згадувалося на сторінках цих інформаційних видань, що може свідчити про те, що у 1970-х рр., можливо, знизилась його активність в Асоціації. В цей час він вже не обіймав в ній посад і не завжди подавав інформацію про свою здобутки. У «Професорських вістях» восени 1973 р. було згадано про отримання вченим призначення на посаду директора Програми радянських студій в Акронському університеті (штат Огайо, США) й отримання від університету наукової стипендії для дослідів східноєвропейської історії в Англійському Державному Архіві в Лондоні [Професорські вісті (1973), 2008, с. 190]. В осінньому випуску «Професорських вістей» за 1980 р. серед доповідей інших дослідників було анонсовано доповідь Т. Мацьківа про Я. Коменського та Г. Сковороду як педагогів свого часу, яка мала прозвучати на 85-му річному з'їзді Мічиганської академії наук весною 1981 р. [Професорські вісті (1981), 2008, с. 311].

За час роботи асоціація профінансувала понад 30 науково-організаційних та науково-видавничих проєктів, серед яких – книги «The Second Soviet Republic» Я. Білінського, «Гетьман Іван Мазепа і його доба» О. Оглоблина (разом із Українським історичним товариством та Українською вільною академією наук у США), «Nation-building in the Independent Ukraine» відомого вченого з України С. Кульчицького [Атаманенко, Хеленюк, 2019, с. 797]. У 1982 р. з НФА було виділено також 500 доларів для Українського історичного товариства на публікацію монографії Т. Мацьківа про гетьмана Івана Мазепу «English Reports on Mazepa 1687 – 1709» [Мельник, 2008, с. 45].

Висновки. Таким чином, Т. Мацьків був одним із українських дослідників, які долучилися до створення та діяльності УААУП. Під час життя і праці в США вчений брав участь в обговоренні питань, пов'язаних із створенням Асоціації, був одним із членів Асоціації, котрі реалізовували наукові проєкти та досліджували історію України. Він активно долучався до проєктів Асоціації, зокрема, був членом редакційної колегії з перекладу «Історії України-Руси» М. Грушевського англійською мовою. Незважаючи на те, що проєкт через зменшення фінансування не вдалося завершити, Т. Мацьків доклав багато зусиль у перекладі текстів і підготовці коментарів.

Вчений отримував гранти на дослідження, в тому числі й від Асоціації. За твердженням М. Цінової, він одержав номінацію на директора «Програми Советознавчих Студій» в Акронському університеті; університет призначив доктору Мацьківу наукову стипендію для дослідження східноєвропейської історії в Англійському Державному Архіві в Лондоні [Цінова, 2011, с. 201]. Водночас, отримання грантів сприяло поглибленому вивченню ним джерел східноєвропейської історії, зокрема й тих, що знаходилися в Англійському Державному Архіві в м. Лондоні (Велика Британія), які лягли в основу частини опублікованих дослідником праць.

Робота Т. Мацьківа в УААУП принесла користь як організації, так і досліднику, який був активним у науковому житті. І хоча робота в Асоціації не стала справою життя вченого, він зробив якісний внесок у її розвиток.

Список використаних джерел та літератури

- Архів Українського історичного товариства (АУІТ) (архів Т. Мацьківа).
Асоціація Українських Університетських Професорів організовує клітину в Огайо, 1971. *Америка*, 182, 3.
Атаманенко, А., 2013. Співпраця українських вчених в Німеччині (1965 – 1991), *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*, 35, 188-193.
Атаманенко, А., 2010. *Українське історичне товариство: ідеї, постаті, діяльність*, Острог.
Атаманенко, А., Мицик, Ю., 2012. Теодор Мацьків, *Український історичний журнал*, 3, 232-234.
Атаманенко, А., Хеленюк, А., 2019. Українсько-американська Асоціація університетських професорів (УААУП), *Енциклопедія історії України: у 10 т.*, Київ: Наукова думка. Т. Україна-Українці, кн. 2, 796-797.
Винар, Л., Гумецька, А., 2008. Передмова. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 13-14.
Звернення, Філадельфія, 17 березня 1966. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 134.
Калакура, Я., 1999. Внесок Теодора Мацьківа в збагачення джерельної бази історії України, *На пошану 80-річчя професора Теодора Мацьківа*, Київ: Твім інтер, 10-20.
Мельник, М., 2008. Дотації з Національного Фонду Асоціації, *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 48.
Перша клітина Української Асоціації університетських професорів в Огайо, 1972. *Свобода*, 32, 6.
Погребенник, Ф., 1995. *Дослідження Теодора Мацькова про Івана Мазепу* [Електронний ресурс]: <http://litopys.org.ua/coss4/mazk22.htm>
Протокол Загальних Зборів УААУП (1962). *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, 2008. Нью-Йорк; Торонто; Острог, 114-120.
Професорські вісті. Ч. 3/25. 1981. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, 2008, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 308-313.
Професорські вісті. Ч. 5. 1973. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, 2008, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 185-193.
Професорські вісті. Ч. 22. 1978. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, 2008, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 290-296.
Статут УААУП. *Українсько-американська Асоціація університетських професорів. Статті і матеріали*, 2008, Нью-Йорк; Торонто; Острог, 105-111.
Цінова, М., 2011. Викладачі-українці в американських університетах. *Українська Американська Асоціація університетських професорів, Інтелігенція і влада*, 21, 194-206.
Шевченко, Ф., 1993. [Рецензія на працю]: Теодор Мацьків. Гетьман Іван Мазепа в тогочасних західноєвропейських джерелах 1687 – 1709. Мюнхен, 1988. 286 с., *Український історичний журнал*, 2-3, 115-121.
Швидько, Г., 1995. *Слово про життя і творчість історика-документаліста* [Електронний ресурс]: <http://litopys.org.ua/coss4/mazk21.htm>

References

- Arkhiv Ukrainskoho istorychnoho tovarystva (AUIT) (arkhiv T. Matskiva) [Archive of the Ukrainian Historical Society (AUHS) (archive of T. Matskiv)].
Asotsiatsiia Ukrainskykh Universytetskykh Profesoriv orhanizovuiе klitynu v Ohaio, 1971. *Ameryka*, 182, 3. [in Ukrainian].
Atamanenko, A., 2010. *Ukrainske istorychne tovarystvo: idei, postati, diialnist* [Ukrainian historical society: ideas, figures, activities], Ostroh. [in Ukrainian].
Atamanenko, A., 2013. Spivpratsia ukrainskykh vchenykh v Nimechchyni (1965 – 1991), *Naukovi pratsi istorychnoho fakultetu Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*, 35, 188-193. [in Ukrainian].
Atamanenko, A., Kheleniuk, A., 2019. Ukrainsko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv (UAAUP) [Ukrainian-American Association of University Professors (UAAUP)], *Entsyklopediia istorii Ukraïny: u 10 t.*, Kyiv: Naukova dumka. T. Ukraina-Ukrainci, kn. 2, 796-797. [in Ukrainian].

Atamanenko, A., Mytsyk, Yu., 2012. Teodor Matskiv [Teodor Matskiv], *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*, 3, 232-234. [in Ukrainian].

Kalakura, Ya., 1999. Vnesok Teodora Matskiva v zbahachennia dzherelnoi bazy istorii Ukrainy [Teodor Matskiv's contribution to the enrichment of the source base of the history of Ukraine], *Na poshanu 80-richchia profesora Teodora Matskiva*, Kyiv: Tvym inter, 10-20. [in Ukrainian].

Melnyk, M., 2008. Dotatsii z Natsionalnoho Fondu Asotsiatsii [Grants from the Association's National Fund], *Ukrainsko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy*, Niu-York; Toronto; Ostroh, 48. [in Ukrainian].

Persha klityna Ukrainkoi Asotsiatsii universytetskykh profesoriv v Ohaio, 1972. *Svoboda*, 32, 6. [in Ukrainian].

Pohrebennyk, F., 1995. *Doslidzhennia Teodora Matskova pro Ivana Mazepu [Teodor Matskov's research on Ivan Mazepa]* [Elektronnyi resurs]: <http://litopys.org.ua/coss4/mazk22.htm> [in Ukrainian].

Profesorski visti. Ch. 22. 1978. Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy, 2008, Niu-York; Toronto; Ostroh, 290-296. [in Ukrainian].

Profesorski visti. Ch. 3/25. 1981. Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy, 2008, Niu-York; Toronto; Ostroh, 308-313. [in Ukrainian].

Profesorski visti. Ch. 5. 1973. Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy, 2008, Niu-York; Toronto; Ostroh, 185-193. [in Ukrainian].

Protokol Zahalnykh Zboriv UAAUP (1962). Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy, 2008. Niu-York; Toronto; Ostroh, 114-120. [in Ukrainian].

Shevchenko, F., 1993. [Retsenziia na pratsiu]: Teodor Matskiv. Hetman Ivan Mazepa v tohochasnykh zakhidnoievropeiskykh dzherelakh 1687 – 1709. Miunkhen, 1988. 286 s. [[Review of work]: Teodor Matskiv. Hetman Ivan Mazepa in contemporary Western European sources 1687-1709. Munich, 1988. 286 p.], *Ukrainskyi istorychnyi zhurnal*, 2-3, 115-121. [in Ukrainian].

Shvydko, H., 1995. *Slovo pro zhyttia i tvorchist istoryka-dokumentalista [A word about the life and work of a documentary historian]* [Elektronnyi resurs]: <http://litopys.org.ua/coss4/mazk21.htm> [in Ukrainian].

Statut UAAUP. Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy, 2008, Niu-York; Toronto; Ostroh, 105-111. [in Ukrainian].

Tsinova, M., 2011. Vyklyadachi-ukraintsi v amerykanskykh universytetakh. Ukrainska Amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv [Ukrainian teachers at American universities. Ukrainian American Association of University Professors], *Intelihehntsiia i vlada*, 21, 194-206. [in Ukrainian].

Vynar, L., Humetska, A., 2008. Peredmova [Preface], *Ukrainsko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv. Statti i materialy*, Niu-York; Toronto; Ostroh, 13-14. [in Ukrainian].

Zvernennia, Filadelfiia, 17 bereznia 1966. Ukrainko-amerykanska Asotsiatsiia universytetskykh profesoriv, *Statti i materialy*, Niu-York; Toronto; Ostroh, 134. [in Ukrainian].

ACTIVITIES OF THEODOR MACKIW IN THE UKRAINIAN-AMERICAN ASSOCIATION OF UKRAINIAN PROFESSORS

Tetiana Yushchuk

Postgraduate student of the Department of History named after Prof. M.P.Kovalsky,
The National University of Ostroh Academy, Ostroh

Abstract. The article highlights the activities of Theodor Mackiw, a well-known historian who worked outside of Ukraine and was an active member of scientific public organizations, and the author of studies on the history of Ukraine. His contribution to the development of the Ukrainian-American Association of Ukrainian Professors and his involvement in the implementation of its tasks and projects were determined. T. Mackiw was one of the Ukrainian researchers who participated in the creation and activities of UAAUP. T. Mackiw joined in the discussion of issues related to the creation of the Association and was one of the members who carried out scholarly research and disseminated works on the history of Ukraine while living and working in the USA. He was actively involved in projects, in particular, he was a member of the editorial board for the translation of M. Hrushevskyi's "History of Ukraine-Rus" into English. He was always interested in cooperation with other representatives of the Association for the implementation of research tasks, as well as the dissemination of knowledge about the history of Ukraine abroad.

Key words: Theodor Mackiw, Association, conference, journal, UAAUP.